

IZTOK PODKRIŽNIK,

DIREKTOR IN LASTNIK PODJETJA PODKRIŽNIK GROUP

Janez Tušek

Tokrat v našem intervjuju gostimo podjetnika in inovatorja, ki je z delom in sposobnostmi uspel na klasičnem strojniškem področju. S svojim delovanjem nam je lahko zgled, kako uspeli in kako v najboljši možni meri »služiti« državi in delovati v prid celotne družbe.

Iztok Podkrižnik

Ventil: Prosim, na kratko predstavite vaše podjetje, njegovo zgodovino, dejavnost, število zaposlenih, vaše trge, kupce in podobno.

Iztok Podkrižnik: Podjetje Podkrižnik je leta 1987 ustanovil Iztok Podkrižnik. Na začetku je razvijalo in proizvajalo unikatno lovsko orožje za končne kupce. V letih 1990–1992 se je preusmerilo v proizvodnjo visokokakovostnih ozobljenih proizvodov, za kar smo razvili tudi lasten strojni park. Podjetje je vsa nadaljnja leta organsko raslo, nadgrajevalo strojni park in leta 2007 ojačalo razvojni oddelek in tako smo kupcem že ponujali razvoj pogonskih sistemov. Od takrat naprej podjetje predstavlja razvojnega oz. systemskega partnerja za različne industrije na področju pogonske tehnike. Raziskujemo, razvijamo in proizvajamo pogonske in mehatronske sisteme na področjih stavbne avtomatizacije, bele tehnike, e-mobilnosti, robotike, varnostnih siste-

mov, avtomobilne industrije idr. Podjetje je locirano v Nazarjah, kjer je trenutno 200 zaposlenih.

Ventil: Dejavnost vašega podjetja bi lahko uvrstili na področje mehatronike. Izraz mehatronika se je pojavil pred dobrima dvema desetletjema. Prosim vas, pojasnite, kaj vi razumete pod tem izrazom.

Iztok Podkrižnik: Naši produkti so vsekakor mehatronski za zelo raznolika področja, kot so robotika, električna mobilnost, mobilnost, varnostni sistemi, avtomobilska industrija ipd. Mehatroniko v podjetju razumemo kot termin, ki definira sistem, ki je sestavljen iz inteligentnega mehanskega in elektronskega sklopa. V našem podjetju je večina sistemov tovrstnih že več let, kajti večina sistemov, sploh v današnjem času, že skoraj »mora« delovati mehatronsko, ker le tako lahko dosegamo optimalne karakteristike produktov na področju funkcionalnosti, varnostni in okolja.

Ventil: Živimo v kriznih časih, v epidemiji, gospodarski krizi in delno v recesiji. Kako vaše podjetje preživlja ta čas, kako se otepite epidemije in kaj je vaš nasvet, kako naj podjetniki delujejo v takšnih časih?

Iztok Podkrižnik: Podjetje Podkrižnik deluje na področju večjih in različnih industrij, kar daje stabilnost poslovanja. Tako v krizi leta 2008/09 kot tudi sedaj v časih epidemije poslovanje podjetja raste. Usmerjeni smo v prihodnost in veliko vlagamo v projekte, ki nam zagotavljajo pozitivno poslovanje in rast v prihodnosti. Seveda pa smo zaradi epidemije sprejeli posebne ukrepe, ki omejujejo možnost širjenja virusa, poleg tega imamo zelo omejene službene poti, vendar številna digitalna orodja ne nadomestijo odnosa med dobaviteljem in kupcem v celoti, kar otežuje določene procese pri osvajanju novih projektov. Vseeno pa ocenjujemo, da smo se z epidemijo spopadli na ustrezen način, kar kažejo tudi osvojeni novi projekti, ki nam kljub težki zdravstveni situaciji v svetu zagotavljajo rast tudi v naslednjih letih.

Proizvodnja

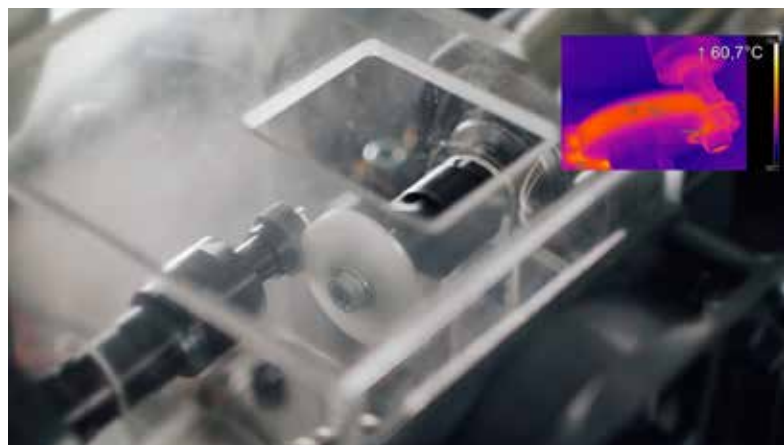
Naš nasvet: Nobena industrija in nobeno podjetje nima enakih posledic pri tovrstni krizi in zato je vsako podjetje ukrepati na sebi najbolj primeren način. Vsekakor pa je naš nasvet, da ljudje ostanejo pozitivni, gledajo v prihodnost in vztrajajo na svoji poti dolgoročne vizije in strategije. Močna in prodorna podjetja bodo krizo preživela in to jim daje dodatno dolgoročno moč na trgu.

Ventil: Vse razvite države v svetu, Evropska skupnost in tudi Slovenija namenja kar nekaj denarja za raziskave in razvoj oziroma za sofinanciranje raziskovalnih projektov. Ali se vaše podjetje prijavlja na javne razpise za raziskovalne projekte, kako je na tem področju uspešno in kaj vi menite o takšnem načinu sofinanciranja raziskovalno-razvojnega dela?

Iztok Podkrižnik: Naše podjetje se že dlje časa ukvarja s področjem raziskav in razvoja in poskuša optimalno združevati obe področji, ki sta zelo pomembni, še posebno, če želimo z rešitvami in končnimi produkti dosegati konkurenčno prednost na trgu. Zato se podjetje prijavlja tudi na razpise na nacionalnem in mednarodnem nivoju. Za hitrejši napredek je sofinanciranje za »high end« ideje in produkte zelo pomembno tako za podjetje kot za državo. Ker delujemo tudi na področjih, ki v širši javnosti niso splošno znana ali poznana, bi včasih pri razpisih pričakovali podporo tovrstnih področij, ki so za končne produkte ključnega pomena, kot na primer električni pogonski sistem je ključni za kvalitetno e-kolo, vendar to ni vedno pravilno razumljeno glede na pogoje razpisa in nekatere druge deležnike.

Ventil: V Sloveniji je poznano, da je sodelovanje med univerzitetno sfero in industrijo zelo skromno. Kakšno je vaše sodelovanje z univerzitetnimi in drugimi raziskovalnimi institucijami?

Iztok Podkrižnik: Naše podjetje se lahko pohvali, da dobro sodeluje s fakultetami in inštituti v Sloveniji in tudi v tujini. Če jih nekaj naštejemo, so to: Fakulteta za strojništvo, Univerza v Ljubljani, Univerza Mariboru in Univerza v Novem mestu; Institut Jožef Stefan v Ljubljani; Fakulteta za tehnologijo polimerov, Slovenj Gradec; Fakulteta za strojništvo, Univerza v Münchnu (TUM), in drugi. Sodelujemo na področju raziskovalnih kot tudi razvojnih industrijskih projektov. Prav tako se kot konzorcijski partnerji skupaj prijavljamo na različne razpise s področij, na

Preizkuševališče

Merjenje ozobja

katerih delujemo. Na koncu lahko rečemo, da je za naše podjetje sodelovanje s fakultetami in inštituti zelo pomembno, ker iz izkušenj vidimo, da je lahko sodelovanje zelo plodno in da se vedno nadgrajuje znanje, ko skupaj soustvarjamo nove produkte in zgodbe, ki so pomembne za regionalni, nacionalni in navsezadnje za svetovni nivo.

Ventil: V razvitem svetu so znani primeri, da uspešna podjetja del raziskav prenesejo na univerzo, kamor podjetje za določen čas vključi enega ali celo več svojih raziskovalcev, ki skupaj z raziskovalci z univerze ali fakultete raziskujejo probleme za podjetje. Ali bi po vašem mnenju takšna oblika sodelovanja pri nas lahko zaživel?

Iztok Podkrižnik: Vsekakor se nam zdijo mehanizmi, ki pripomorejo k pridobitvi kar največ znanja in učinka, zelo pomembni. Mislimo, da bi bilo vsekakor najbolj smiselno, da se to naredi deljeno, in sicer, da so raziskovalci del časa na fakulteti, del časa pa v podjetju, ker je ponavadi potrebna tudi laboratorij-

ska oprema ali na fakulteti ali v podjetju, s tem pa bi tudi raziskovalci pridobili dodano vrednost, ker bi popolnoma razumeli obe strani in imeli na voljo vso potrebno laboratorijsko opremo za raziskave. Morda bi bilo smiselno, da bi se na fakulteti pripravilo nekaj potencialnih predlogov in bi nato skupaj našli najboljšo rešitev.

Ventil: Koliko inženirjev s tehničnega področja je zaposlenih v vašem podjetju in koliko ste jih zaposlili v zadnjem letu. Kakšen profil inženirja potrebujete, kakšnega si želite in kakšnega dobite na trgu?

Iztok Podkrižnik: V našem podjetju je zaposlenih okoli štirideset inženirjev za področja razvoja, tehnologije, razvojne tehnologije, avtomatiziranih sestavnih linij in končne kontrole, kakovosti in proizvodnje. V zadnjih letih zaposlujeemo od pet do deset novih inženirjev na leto, vendar smo zaradi ponudbe na trgu nemalokrat omejeni, ker jih ne dobimo toliko in tako kvalitetne, kot bi želeli. Nemudoma bi morali uvesti za vsa ta področja dualni sistem izobraževanja, ki bi omogočil srednješolcem in študentom lažjo in hitrejšo pot do prepotrebni uporabnih znanj, ki jih gospodarstvo nujno potrebuje, če hočemo kot država v prihodnje ostati globalno konkurenčni. Od osamosvojitve dalje smo v Sloveniji pridobili ogromno znanja na papirju (diplom itd.), opažam pa, da se to ne odraža v dodani vrednosti na zaposlenega v primerjavi z najbolj razvitimi evropskimi državami, kar nam da vedeti, da se moramo tega področja lotiti in ustvariti pogoje, da bomo v prihodnosti iz izobraževalnega sistema pridobili kadre, ki bodo usposobljeni in imeli dovolj uporabnih znanj, da se bodo lažje vključevali v procese v podjetjih in hitreje ustvarjali večjo dodano vrednost, ki lahko vpliva na vsa področja v državi v pozitivnem smislu. Predvsem so za nas pomembna področja, s katerih vseskozi iščemo nove inženirje: razvoj, konstruiranje, tehnologija, CNC-programiranje, programiranje avtomatiziranih linij, merilni sistemi, proizvodnja, projektno vodenje.

Ventil: Samo slovenski trg je za vsako uspešno podjetje premajhen. To še posebno velja za podjetja, ki proizvajajo tehnični proizvod. Kje so vaši trgi in kupci? Kako osvajate trge v tujini?

Iztok Podkrižnik: Kot ste že omenili, je slovenski trg za marsikatero podjetje že postal premajhen. Naše podjetje posredno in neposredno več kot devetdeset odstotkov produktov izvozi v tujino. Naši kupci so locirani po celem svetu, glavnina pa v Evropi (Nemčija, Švica, Belgija, Francija, Avstrija, Madžarska, Slovaška ...). Trge v tujini osvajamo z različnimi strategijami, ena izmed pomembnih strategij je kakovosten izdelek, kar pomeni, da se bodo kupci vračali, ker zaupajo v podjetje in kakovost njegovih produktov. Seveda pa si vseskozi prizadevamo pridobiti nove kupce z direktno prodajo, s sejmskimi predstavitvami in v zadnjem času zaradi covid-19 tudi s spletnimi predstavitvami.

Pogonski sistem za električna kolesa

Sestavna linija

Ventil: V današnjem času brez inovacij, patentov in izboljšav dolgoročno ne more praktično preživeti nobeno podjetje, ki izdeluje za trg končne uporabne izdelke. Kako vi vodite to področje, kako motivirate zaposlene in koliko inovacij se v vašem podjetju porodi v enem letu?

Iztok Podkrižnik: Strinjamo se, da so ideje, invencije in inovacije zelo pomembne v današnjem svetu, predvsem če želimo dvigniti dodano vrednost na zaposlenega in ohraniti konkurenčno prednost. V našem podjetju imamo vzpostavljen sistem, ki spodbuja inoviranje s stimulativnim nagrajevanjem vseh zaposlenih. Inoviranje je pomembno tako pri novih izdelkih kot pri optimizaciji že obstoječih izdelkov. Vsako leto imamo več deset predlogov za izboljšave, prijavimo tudi kakšen nacionalni in mednarodni patent.

Ventil: Danes je poznano, da se mladi težko odločajo za poklice na tehničnem področju. Kaj bi vi svetovali mladim, kako naj izberejo poklic in kaj je tisto »lepo« v tehniki, da bi mlade prepričali za tehnične poklice?

Iztok Podkrižnik: Mislimo, da se v zadnjem desetletju trend počasi premika navzgor, čeprav ne dovolj hitro glede na potrebe. V tehniki je zelo veliko »lepih« stvari, kajti vsak inženir lahko soustvarja zgodbe, ki ljudem in skupnostim izboljšujejo kvaliteto življenja in pustijo sled, ki jo je mogoče videti. Pomembno je, da se na dogodkih, kjer se predstavljajo poklici, izpostavijo prave stvari in da se bodočim inženirjem predstavi širša zgodba tehnike in poklica in izpostavi

njegova pomembnost. S tem nekako pridemo tudi do dejstva, da je potrebno dvigniti prepoznavnost in spoštovanje podjetij in poklica inženirjev.

Ventil: Vsi, ki delamo na tehničnem področju in smo izpostavljeni tržnim zakonitostim, čutimo, da v Sloveniji niti politično niti družbeno okolje ni naklonjeno podjetništvu. Kaj se po vašem mnenju da narediti na tem področju, da bi bili uspešni podjetniki vsaj toliko spoštovani kot uspešni športniki ali uspešni kulturniki?

Iztok Podkrižnik: Točnega odgovora na to vprašanje žal nimam, ker je vse potrebno organsko graditi. Nič se ne postavi samo čez noč. Premalo se vsi skupaj zavedamo, da sta gospodarstvo in s tem povezano ustvarjanje nove vrednosti edino, kar nam vsem skupaj zagotavlja preživetje tudi na vseh drugih področjih. Mogoče bi morala tudi država oziroma pristojne službe na tem področju bolj stremeti, da se nekateri pomembni dosežki podjetij bolj javno izpostavijo na širšem medijskem nivoju, in sicer tako, da bo širša javnost razumela, za kaj gre. Tak način bi morda lahko bil zanimiv začetek, na tem področju pa nas vsekakor čaka še veliko dela.

Gospod Izток Podkrižnik, iskrena hvala za odgovore in za porabljeni čas. V imenu revije Ventil vam čestitam za vse vaše uspehe, še naprej vam želim uspešno delo in veliko inovativnosti.

Prof. dr. Janez Tušek
Uredništvo revije Ventil, UL FS